

711663

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 412 / 8289117
Konu : Soru Önergesi (7/1663)

15.08.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.07.2023 tarihli ve 1250987 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Dr. Aylin YAMAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/1663 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın **Dr. Aylin YAMAN**'a Ait 7/1663 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Deprem nedeniyle Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda kalmakta iken vefat eden veya yaralanan engelli veya yaşlımız bulunmamaktadır. Depremlerden etkilenen 11 ilde, Bakanlığımıza bağlı, engelli bireylere yönelik yatılı bakım hizmeti sunduğumuz 14 resmi bakım-rehabilitasyon merkezimiz ve 40 özel bakım merkezimiz olmak üzere 54 kuruluşumuz bulunmaktadır.

Boşaltılan kuruluşlarımızın sağlam raporu çıkar çıkmaz bu kuruluşlarımız bölgedeki engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın hizmetine açılarak onlara güvenli alanlar sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra deprem bölgesinde kurulan çadır kentlerde ve hastanelerde tedavisi tamamlanarak taburcu olan veya taburcu olacak engelli ve yaşlı vatandaşlarımızdan profesyonel bakıma ihtiyacı olanların tespit edilmesi amacıyla ekiplerimiz sahada çalışmalarını tüm hızıyla devam ettirmektedir.

Bu kapsamda; ekiplerimiz tarafından tespit edilen profesyonel bakıma ihtiyacı olan yaşlı ve engelli vatandaşlarımız koruma ve bakım altına alınmış olup, farklı illerde bulunan yatılı kuruluşlarımıza yerleştirilerek bakımları gerçekleştirilmektedir. Sosyal inceleme yapılarak her gün profesyonel bakıma ihtiyacı olan engelli ve yaşlılar deprem bölgesinden farklı illerde bulunan kuruluşlarımıza yerleştirilmekte ve onlara güvenli ortamlar oluşturularak bakım ve psikososyal destek hizmeti verilmektedir.

Gerek kuruluşlarımızdan diğer illere nakli yapılan gerekse sahada bakım ihtiyacı olduğu tespit edilerek kuruluşlarda korunma ve bakım altına alınan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın aileleri, yakınları aranarak güvende oldukları bilgisi paylaşılmakta ve görüşmeleri sağlanmaktadır.

Deprem bölgesinden tahliye edilerek Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlara ve otellere yerleşen vatandaşlar uzman ekiplerimiz tarafından ziyaret edilmekte, sosyal inceleme yapılmakta ve bakım ihtiyacı olan engelli ve yaşlılar ivedi bir şekilde yatılı kuruluşlarımıza yerleştirilmekte, barınma ve bakım hizmeti sunulmaktadır.

Bu süreçte en büyük paydaşımız olan sivil toplum kuruluşlarının tespit ettiği vatandaşlarımıza Bakanlığımız hizmetlerini hızlı bir şekilde ulaştırmak için bir "Engelli ve Yaşlı Vatandaşlar İçin Deprem Destek WhatsApp" hattı ivedilikle depremin olduğu ikinci gün itibarıyla kurulmuştur. Sivil toplum kuruluşlarından veya bizzat engelli veya yaşlı vatandaşlarımızdan gelen talepler ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliğinde çözüme kavuşturulmaya çalışılmaktadır. Bu WhatsApp hattı üzerinden gıda, tahliye, kurum bakımına alınma, tekerlekli sandalye, ilaç vb. talepler alınmış olup ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliğinde karşılanmıştır.

Öte yandan işitme engelli vatandaşlarımıza destek olmak amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda; Bakanlığımız bünyesinde görevli işaret dili tercümanları ile farklı sivil toplum kuruluşları ve bireysel gönüllü işaret dili tercümanlarından oluşan 120 kişilik ekip, depremin ilk gününden itibaren işitme engelli vatandaşlarımızla daha hızlı iletişim kurmak, ihtiyaçlarını karşılamak üzere sahada çalışmalarını sürdürmektedir.

Deprem felaketi yaşanmadan önce Bakanlığımız tarafından korunma ve bakım altında olan engelli ve yaşlı bireylerin; afet ya da acil durumlara karşı hazırlıklı olma, bu durumlar sırasında uygun becerileri sergileyip gerekli girişimlerde bulunma, afet ve acil durumlar sonrasında gereksinimlerini karşılayabilme gibi konularda ek ya da özelleştirilmiş hizmet ya da

uyarlamaların geliştirilmesi, afet ve acil durum planlarının revize edilmesi amacıyla “Engelli ve Yaşlı Alanında Uzun Dönemli Bakım Hizmeti Sunan Kuruluşlarda Afet ve Acil Durum Planı Geliştirilmesi Proje”si hazırlanmış olup genel bütçeden pay ayrılmıştır. Proje 2023 yılı itibarıyla uygulanmaya başlanmıştır.

Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin ülkemizde uygulanmasının izlenmesinden ve teşvik edilmesinden sorumlu odak kurum olarak faaliyetlerini yürüten Bakanlığımız; engelli bireylerin herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmaksızın toplumsal hayata tam ve aktif katılımlarının sağlanmasına yönelik strateji ve ulusal politikaları koordine etmek; engelli bireyler ile ailelerine yönelik sosyal hizmet ve destek hizmetleri sunmak; ilgili kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

Bu kapsamda; engelli bireylerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebildikleri içermeci bir toplum inşa etmek vizyonunu ortaya koyan 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi’nin uygulama aracı olan, Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili tüm taraflarla iş birliğinde katılımcı bir anlayışla hazırlanan ilk Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı (2023-2025) 2 Aralık 2022 tarihinde kamuoyuyla paylaşılmış olup Eylem Planı’nın tüm taraflarca hassasiyetle uygulanmasına yönelik olarak 2023/4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 3 Şubat 2023 tarihli ve 32093 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen deprem felaketinden etkilenen ve hastanelerde tedavi gören Sağlık Bakanlığı tarafından Bakanlığımıza iletilen 1.044 vatandaşımızın hastanelerde ziyaret edilmesi, sosyal inceleme yapılması, vatandaşlarımızın ivedi olarak uygun sosyal hizmet modellerinden yararlandırılması amacıyla il ve hastane bazlı ayrıştırılmış veri ilgili il müdürlüklerimize gönderilmiştir.

Tedavisi tamamlanan veya devam eden vatandaşlarımıza ilişkin uzman ekiplerimizce yapılan sosyal incelemeleri sonucunda uygun sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda 50’den fazla sosyal yardım programı yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımızca 2022 yılı Nisan ayı itibarıyla elektrik tüketim desteği programının kapsamı genişletilmiş olup program iki bileşen şeklinde uygulanmaktadır. Bu kapsamda Asgari Elektrik Tüketim Desteği Bileşeni ile 3294 ve 2022 sayılı Kanunlar kapsamındaki düzenli sosyal yardım programlarından faydalanan ihtiyaç sahibi hanelere elektrik fatura giderlerine destek olmak amacıyla hanedeki kişi sayısına göre 150 kW/h karşılığı tutarına kadar aylık destek verilmektedir. Ayrıca Tıbbi Cihaz Elektrik Sarf Desteği Bileşeni kapsamında ise kronik hastalığı nedeniyle cihaza bağımlı hasta vatandaşların bulunduğu ve SYD Vakıflarınca ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen hanelere ve 2828 sayılı Kanun kapsamında evde bakım aylığı alan ve kronik hastalığı nedeniyle cihaza bağımlı olan hanelerden SYD Vakıflarınca 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olarak tespit edilen hanelere hasta başına aylık 150 kW/h karşılığı tutarınca destek sağlanmaktadır.

Öte yandan Tıbbi Cihaz Elektrik Sarf Desteği Bileşeninden faydalanan hanelere elektrik kesintisinden doğabilecek mağduriyetlerin önüne geçilebilmesi amacıyla SYD Vakıflarınca kesintisiz güç kaynağı alımı ile bu hanelerin tek sefere mahsus olmak üzere cihaza bağlanma tarihinden sonraki birikmiş elektrik borçlarının Vakıf mali imkânlarınca karşılanmasına yönelik Kronik Hastalara Kesintisiz Güç Kaynağı ve Birikmiş Elektrik Borcu Desteği programları yürütölmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.